Doni megemlékezés

2014.01.12

Tisztelt Plébános Atya, Alpolgármester úr, Elnök asszony, budatétényi polgárok, emlékező közönség!

Egy 71 évvel ezelőtt történt tragikus eseményről emlékezünk meg a mai napon.
Egy olyan eseményről, melynek szinte minden Magyarországon élő családnak van valamilyen módon személyes érintettsége.
Ez nagyapáink Mohácsa, a Don-kanyari ütközet.

Ez az ütközet, 1943. január 12-én indult meg az urivi hídfőnél mely a szovjet hadsereg ellentámadása volt a Don folyó mentén a német villámháborúban elfoglalt területek visszaszerzésére. Német követelésre a második világháborúban a keleti frontra küldött magyar királyi 2. honvéd hadsereg a doni-áttörés során itt szenvedte el a legsúlyosabb veszteséget, amely során körülbelül 45-50 ezren haltak hősi halált, legalább ugyanennyien megsebesültek vagy eltűntek, 28 ezer ember hadifogságba esett.

Ezek a szomorú tények, de mit is üzen nekünk ma 2014-ben ez a tragédia.

Egykori nagybátyám Csicsek János megjárta ezt a poklot, részt vett az ütközetben, majd hadifogságba esett és szibériába hurcolták. Túlélte és hazajött szeretteihez.

Gyerekkoromban sokat kértem, meséljen nekem erről, de ő lerázott azzal, hogy arról nincs mit mesélnie. Nem csak nekem nem beszélt erről, hanem családjának sem volt hajlandó mondani egy szót sem az átélt szörnyűségekről. Én akkor nem értettem.

Volt olyan szomszéd aki mesélt az otthoniaknak a történtekről és utána őt is családját is kitelepítették a Hortobágyra. Mesélték, hogy voltak olyanok, akiknek a vonatát a határ közelében fordították vissza és vitték vissza Szibériába.

Súlyos némaság volt ez, olyan csend aminek a mélyén valami elmondhatatlan, kimondhatatlan fájdalom lappang és a félelem, hogy ez a kiszolgáltatottság nem csak őt magát, hanem családját is sújthatja.

Kiszolgáltatottság a – 30 fokos hidegnek, kiszolgáltatottság a német parancsnokság és a nagyhatalmak pillanatnyi érdekeinek. Nem számított az emberélet, nem számított semmi az érdekek ezen kusza hálójában. Az áldozatot akkor, és most is az egyszerű embereknek, nekünk kell, kellett meghozni.

Ez a némaság, ez az elhallgatott tragédia egészen az égig kiált. Nagybátyámtól aki ács volt annyit mégis megtudtunk, hogy szibériában templomot építettek fából.

Budatétény , 2014. január 12. Tóth Avanti Péter

Áldozatuk nem volt hiába való, mert akkor is és most is megmutatta, hogy a nagyhatalmak érdekeinek hálójában sokszor nincs jó döntés. Hogy miként működött mindez?

1942 januárjában előbb Joachim von Ribbentrop külügyminiszter, majd Keitel utazott Budapestre, hogy kierőszakolja a minél nagyobb magyar részvételt a keleti fronton. Ribbentrop a területi revízió korábbi eredményeinek elvesztésével fenyegette meg a kormányt, míg Keitel azzal nyugtatta a magyar vezetőket, hogy Bukarest sokkal nagyobb erőkkel fog a keleti frontra vonulni. Ez egyébként igaz volt, hiszen sikerült megállapodnia Ion Antonescu román diktátorral, hogy 26 hadosztályra növeli haderejét a fronton. Jellemző a német politikára, hogy a románokat is azzal nyugtatták meg, hogy a magyar hadsereg nagyobb része kivonul a keleti frontra.

Ne legyenek illúzióink.

Ők azok akiket a német csapatok visszavonulásának fedezésére utasítottak, ugyanakkor felszerelést, ellátást nem kaptak. Akikkel minősíthetetlenül, megalázó módon bántak, megtiltották, hogy azokat az utakat használják amelyen a német csapatok visszavonulnak, vagy éjszakára behúzódjanak a falvakba.

Akik előtt visszavonuló német csapatok inkább felrobbantották készleteiket, mintsem átadják azt az utóvédet tartó honvédeknek.

Megtanulhattuk, hogy Magyarországnak a történelem során soha nem voltak földi jóakarói, vélt barátaink mindig kihasználtak és feláldoztak minket. Csak magunkra és a jó Istenre számíthatunk. Ezért fontos, hogy ne feledjük ismeretlen hőseinket akik élő példaként mutatták meg nekünk és a következő generációknak, hogy mik azok a hibák, melyeket nem szabad még egyszer elkövetnünk.

Tisztelegjünk hát a néma hősök előtt, akik helytállásból és kitartásból példát mutattak.

Isten Veletek, Magyar Honvédek!

Most Menjünk ki az emlékhelyre imádkozni és mécsest gyújtva rójuk le hálánkat.

Tóth Avanti Péter

Budatétény , 2014. január 12. Tóth Avanti Péter